

Sysmän kunta, kaavoitus

kirjaamo@sysma.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 2.2.2022

Asia: Sysmä, Pohjois-Sysmän rantayleiskaavan osittainen muutos, luonnosvaihe

Pohjois-Sysmän rantayleiskaavan muutos koskee kuutta aluetta, joista yksi uusi (Hyväniemi) on tullut mukaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman vaiheen jälkeen. Kaavamutoksen tavoitteena on saattaa kaava vastaamaan nykyistä rakentamistilannetta sekä maanomistajien toiveita rakennuspaikkojen sijoittelusta. Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu Ramboll Oy:n 20.9.2021 päivätystä kaavaluonnosaineistosta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualan muinaisjäännettiedot ovat vanhentuneet, mistä johtuen alueellinen vastuumuseo suoritti 8.7.2021 muinaisjäännettöiden kannalta potentiaalisissa kohteissa maastotarkastuksen. Tarkastuksessa ei tehty havaintoja kiinteistä muinaisjäännettöistä. Tämän jälkeen kaavahankkeeseen on otettu mukaan uusi muutoskohde (6), jossa kaksi Hyväniemessä sijaitsevaa rakennuspaikkaa sijoitetaan niille aiemmassa kaavassa osoitetusta paikasta noin 285 metriä länsilounaaseen, paikkaan, jonne ne ovat todellisuudessa "rakentuneet". Jos jo "rakentuneilla" paikoilla on sijainnut muinaismuistolain (295/1963) suojaamia muinaisjäännettöksiä, ovat ne tämän edesvastuuttoman toiminnan seurauksena tuhoutuneet. Museo pitää tällaista toimintatapaa (myös muutoskohteissa 2 ja 3) paheksuttavana ja edellyttää siihen puuttumista vastaisuudessa.

Museolla ei ole kaavaluonnosaineistosta muuta huomautettavaa.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Aloituvaiheen viranomaisneuvottelussa 28.4.2021 sovittu mukaisesti museo on käynyt katselmuksella kulttuuriympäristö- ja maisema-alueille sijoittuvissa muutoskohteissa inventointitietojen tarkistamiseksi ja päivittämiseksi. Uutena mukaan tulleen kohteen osalta tarvetta tarkistukselle ei ole. Kaava-aineistoa on täydennetty museon toimittamilla tiedoilla. Kaavamutosalueelle 1 sijoittuva Niemelän vanha tilakeskus sisältyy Koiviston kulttuurimaisema-alueeseen. Tilakeskukselle on luonnoksessa osoitettu toteutuneen tilanteen mukaisesti AM-merkintä ja sitä koskee kma-kaavamääräys, jossa tilakeskus on erikseen mainittuna: *Koiviston kulttuurimaisema, Niemelän tilakeskus. Alueella tehtävien korjaus- ja muutostoimenpiteiden tulee olla sellaisia, että alueen*

kulttuurihistoriallisesti/maisemakuvallisesti arvokas luonne säilyy. Alueella ei saa tehdä sellaisia toimenpiteitä, jotka vähentävät sen suojeluarvoa. Museoviranomaiselle tulee varata tilaisuus lausunnon antamiseen ennen suojelukohteita koskevien lupahakemusten ratkaisemista. Alueen arvot on kuvattu kaavaselostuksessa ja alueet on numeroitu kaavakartalle sen mukaisesti. Museo katsoo tämän olevan kulttuuriperintöarvojen huomioon ottamisen kannalta riittävä kaavamääräys ja linjassa rantayleiskaavan muiden vastaavien kohteiden ja Koiviston kulttuurimaisemaan sisältyvien muiden tilojen kanssa. Niemelän tilan arvojen kuvausta kaavaselostuksessa on sen sijaan syytä täydentää. Maisemalliset ja rakennushistorialliset arvot liittyvät mm. talonpoikaiseen rakentamiskulttuuriin ja pihapiirin kokonaisuuteen. Tilan historialliset arvot liittyvät paikalliseen kulttuurihistoriaan viimeisen tunnetun itähämäläisen kansanparantajan koti- ja asuinpaikkana. Museolla ei ole kaavaluonnosaineistosta muuta huomautettavaa.

Lahten museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
tutkija, arkeologi	Esko Tikkala
tutkija	Reetta Nousiainen

Tiedoksi Museovirasto, Hämeen Ely-keskus